

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TEKSTOLOGIJA	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): prof. Paulius V. Subačius Kitas / a (-i): jaun. asist. Dovilė Gervytė	Filologijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyku ugdoma: a) mokslinio redagavimo prasmės bei tikslų ir tekstologijos kaip tyrimų lauko suvokimas; b) pasirengimas vertinti dokumentinių, kritinių ir genetinių – tradicinių bei skaitmeninių – leidimų kokybę, jų vartosenos potencialą, c) pasirengimas savarankiškai imtis tekstologinės praktikos; d) analitinis ir kritinis mąstymas.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Igis žinių apie mokslinių leidimų funkcijas, šaltinių ir tekstų tekstologinį interpretavimą bei tipologizavimą, tekstologijos terminiją.	Ištraukiamoji paskaita, sąvokų žemėlapių sudarymas, teorinių veikalų skaitymas.	Teorinės literatūros referavimo, papildymų ir kritinių pastabų teikimo, įsitraukimo į diskusiją, savarankiškai rastų pavyzdžių vertinimas.
Gebės sintetinti filologinių, istorinių, menotyrinių ir susijusių socialinių mokslų sričių šaltinių analizės metodus, pasitelkti tarpdalykinę prieigą skirtingo tipo tekstiniam kultūros paveldui tirti bei publikuoti.	Probleminis dėstymas, teorinių tekstologijos veikalų skaitymas ir referavimas, grupinė diskusija, informacijos sisteminimas.	Teorinės literatūros referavimo, papildymų ir kritinių pastabų teikimo, įsitraukimo į diskusiją, savarankiškai rastų pavyzdžių vertinimas.
Igis šiuolaikinės teksto teorijos principais grindžiamą kritinį santykį literatūros veikalų, raštijos paminklų bei istorijos dokumentų leidimų atžvilgiu, gebės adekvačiai naudotis pačių sudėtingiausių leidimų aparato bei komentarų informacija.	Probleminis dėstymas, praktinė pažintis su leidimais, aparatų ir komentarų analizė, savarankiška skaitmeninių leidimų paieška ir pristatymas, leidimo recenzavimas;	Seminaro metu pristatyto aparato ir komentarų segmento aptarimo nuoseklumo vertinimas, recenzijos forma parašytos mokslinio leidimo kritinės analizės vertinimas.
Igis pamatinius įgūdžius, būtinus tekstologiškai parengti vidutinio sudėtingumo Naujųjų laikų rankraštinių ir seno spaudinio tekstą.	Probleminis dėstymas, praktinio darbo su šaltiniais stebėjimas ir koregavimas.	Savarankiškai atlikto šaltinio perrašo nuoseklumo, parengtų komentarų vertinimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Tekstologijos objektas. Archeografija ir diplomatika. Paleografija.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
2. Tekstų skelbimo tikslai ir formos. Leidimų įvairovė ir struktūra. Cenzūra.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
3. Tekstologinė teksto samprata. Tekstų tipologija.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
4. Šaltinių įvairovė ir klasifikacija. Faksimilinis ir diplomatinis leidimai.			2				2	6	dokumentinių leidimų analizė
5. Atribucija. Pseudonimai ir jų formos. Datavimas. Literatūrinės mistifikacijos.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
6. Veikalo samprata. Skaitymai, jų atrankos kriterijai. Konjektūra.			2				2	6	kritinių leidimų analizė
7. Tekstologinio autoritetingumo samprata. Autoriaus valia. Tekstų paralelumas.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
8. Teksto istorija. Tekstų gretinimas. Stemų teorija. Genetinė kritika.			2				2	6	genetinių leidimų analizė
9. Lingvistinis ir bibliografinis kodas. Teksto socialumo samprata.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
10. Tekstologinio ženklavimo sistemos. Aparato tipai.			2				2	6	sudėtingų aparatų ir komentarų analizė
11. Tekstologinės informacijos šaltiniai. Tekstologinė etika.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
12. Tekstologinių komentarų tipai, specifika, rengimo būdai.			2				2	20	savarankiškas leidimo recenzijos rengimas
13. Tekstologijos kilmė ir raida. Tekstologija Lietuvoje.	2						2	2	teorinės literatūros skaitymas
14. Skaitmeninių leidimų, duomenų archyvų galimybės. TEI gairės.			2				2	6	skaitmeninių leidimų analizė
15. Grafologinė teksto analizė. Teksto iškraipymai ir jų taisymai.			2				2	6	darbo su rankraščiu etapų aptarimas
16. Teksto konversija. Kompiuterinio tekstų ir komentarų rengimo specifika.			2				2	26	leidimo teksto formavimo etapų aptarimas; savarankiškas publikacijos rengimas
Iš viso	16		16				32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje	20 %	Kiekvieno seminario metu	Vertinama, ar deramai referuoja teorinį tekstą, teikia adekvačių kritinių pastabų kolegų referavimui, ar išnagrinėjo aptariamą mokslinio leidimo aparato bei komentarų sluoksnį ir geba savarankiškai apibūdinti jo pobūdį, teikiamą informaciją (papildomai 0,5–2 balai; praleidus daugiau nei vieną seminarą skiriama 0 balų).
Mokslinio leidimo recenzija	30 %	Iki gruodžio 1 d.	Rašto darbas (3–5 p.) turi atitikti akademinį tekstų turinio ir formos reikalavimus; vertinama 10 balų sistema pagal šiuos kriterijus: 1–4 balai – nesuprato medžiagos, nesugebėjo savarankiškai nustatyti leidimo tipo, aparato sąsajos pobūdžio, komentarų struktūrinių elementų;

			5–6 balai – leidimo, aparato ir komentarų tipas įvertintas adekvačiai, tačiau neanalizuojami struktūriniai elementai, tekstologinių pasirinkimų motyvacija; 7–8 balai – nustatytos visos esminės leidimo ypatybės ir tekstologinių pasirinkimų motyvacija, tačiau stinga kritinio jų vertinimo; 9–10 balų – esminės leidimo analizės dalys integruotos į visumą, detalės, pavyzdžiai nėra atsitiktiniai, susieti su išvadomis, tinkamai formuluojamas kritiškas požiūris į tekstologinius sprendimus.
Rankraštinio XIX–XX a. teksto mokslinės pasirinkto tipo publikacijos parengimas	50 %	Iki sesijos pabaigos sausio mėn.	Rašto darbas (2–5 p. pagrindinio teksto) turi atitikti akademinių darbų turinio ir formos reikalavimus; vertinama 10 balų sistema pagal šiuos kriterijus: 1–4 balai – nesuprato medžiagos, nepasirinko adekvataus pagrindinio teksto, aparato ir komentarų pateikimo būdo; 5–6 balai – pagrindinio teksto, aparato ir komentarų pateikimo principų laikomasi nenuosekliai; 7–8 balai – pagrindinio teksto, aparato ir komentarų pateikimo principų laikomasi nuosekliai, tačiau yra trūkumų išsamumo ir pasirinkimų pagrindimo požiūriu; 9–10 balų – pagrindinio teksto, aparato ir komentarų pateikimo principų laikomasi nuosekliai, iš esmės nėra trūkumų išsamumo ir pasirinkimų pagrindimo požiūriu.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Nr. ar tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Subačius, Paulius	2001	<i>Tekstologija: teorijos ir praktikos gairės</i>		Vilnius: Aidai https://www.academia.edu/attachments/64633387/download_file?s=profile
Shillingsburg, Peter L.	1996	<i>Scholarly Editing in the Computer Age: Theory and Practice</i> , 3 rd ed.		Ann Arbor: University of Michigan Press
Keršytė, Nijolė ir kt. (sud.)	2007–2015	<i>Avantekstas: Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas</i>		http://www.avantekstas.flf.vu.lt/
Papildoma literatūra				
Greetham, David C.	1994	<i>Textual Scholarship: An Introduction</i>		New York–London: Garland Pub.
Fraistat, Neil, Julia Flanders (eds.)	2013	<i>The Cambridge Companion to Textual Scholarship</i>		Cambridge: Cambridge UP
Kelemen, Erick, Donald H. Reiman	2008	<i>Textual Editing and Criticism: An Introduction</i>		New York: W. W. Norton & Company
Žirgulytė, Aleksandra	1989	<i>Tekstologijos bruožai</i>		Vilnius: Vaga
Kline, Mary-Jo, Susan Holbrook Perdue	2008	<i>A Guide to Documentary Editing</i>		http://gde.upress.virginia.edu/index.html
Driscoll, Matthew James, Elena Pierazzo (eds.)	2016	<i>Digital Scholarly Editing: Theories and Practices</i>		https://www.openbookpublishers.com/product/483
McGann, Jerome	1996	„The Rationale of HyperText“		http://www2.iath.virginia.edu/public/jjm2f/rationale.html
	2020	<i>A Lexicon of Scholarly Editing</i>		https://lexiconse.uantwerpen.be/